

Guía Docente

Guía Docente				
Datos Identificativos				2023/24
Asignatura (*)	Audioloxía clínica		Código	652G04018
Titulación	Grao en Logopedia			
Descriptor				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Segundo	Obrigatoria	6
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	BioloxíaCiencias Biomédicas, Medicina e FisioterapiaDidácticas Específicas e Métodos de Investigación e Diagnóstico en EducaciónFisioterapia, Medicina e Ciencias BiomédicasPedagogía e DidácticaPsicoloxía			
Coordinación	López Amado, Manuel	Correo electrónico	m.lopeza@udc.es	
Profesorado	López Amado, Manuel	Correo electrónico	m.lopeza@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Esta asignatura ten o obxectivo de brindar ao logopeda o coñecemento básico para a súa intervención na terapia de persoas con déficit auditivo. Dado que a relación da audición coa voz, a linguaxe, a comunicación e as habilidades cognitivas é íntima, consideramos que o logopeda debe comprender os aspectos fundamentais da audioloxía para poder desempeñar a súa tarefa con eficacia. Ademais, esta base teórico-práctica permitiralle mellorar a súa interacción cos outros profesionais no contexto da atención interdisciplinaria. Os coñecementos adquiridos ao finalizar a materia serán aplicables a varios aspectos da intervención, desde a interpretación de datos e informes audiológicos proporcionados por outros profesionais, como o otorrinolaringólogo e o audioprotesista, ata o deseño dun espazo acusticamente accesible durante a sesión e o emprego de estratexias adecuadas para maximizar a interacción comunicativa.			

Competencias do título

Código	Competencias do título
A1	Coñecer e integrar os fundamentos biolóxicos da Logopedia: a Anatomía e Fisioloxía.
A4	Coñecer e integrar os fundamentos educativos da Logopedia: Procesos de ensino e aprendizaxe.
A5	Coñecer e integrar os fundamentos metodolóxicos para a investigación en Logopedia.
A6	Coñecer a clasificación, a terminoloxía e a descrición dos trastornos da comunicación, a linguaxe, a fala, a voz e a audición e as funcións orais non verbais.
A7	Coñecer, recoñecer e discriminar entre a variedade das alteracións: os trastornos específicos do desenvolvemento da linguaxe, trastorno específico da linguaxe, retrasos da linguaxe, trastornos fonéticos e fonolóxicos; os trastornos da comunicación e a linguaxe asociados a déficit auditivos e visuais, o déficit de atención, a deficiencia mental, o trastorno xeneralizado do desenvolvemento, os trastornos do espectro autista, a parálise cerebral infantil e as plurideficiencias; os trastornos específicos da linguaxe escrita; as discalculias; as alteracións no desenvolvemento da linguaxe por privación social e as asociadas a contextos multiculturais e plurilingüismo; os trastornos da fluidez da fala; as afasias e os trastornos asociados; as disartrias; as disfonías; as disglosias; as alteracións da linguaxe no avellentamento e os trastornos dexenerativos; as alteracións da linguaxe e a comunicación en enfermidades mentais; o mutismo e as inhibicións da linguaxe; as alteracións das funcións orais non verbais: deglución atípica, disfagia e alteracións tubáricas.
A8	Coñecer os fundamentos do proceso de avaliación e diagnóstico.
A9	Coñecer e aplicar os modelos, técnicas e instrumentos de avaliación.
A10	Realizar a avaliación das alteracións da linguaxe nos trastornos específicos do desenvolvemento da linguaxe: trastorno específico da linguaxe, retrasos da linguaxe, trastornos fonéticos e fonolóxicos; os trastornos da comunicación e a linguaxe asociados a déficit auditivos e visuais, o déficit de atención, a deficiencia mental, o trastorno xeneralizado do desenvolvemento, os trastornos do espectro autista, a parálise cerebral infantil e as plurideficiencias; os trastornos específicos da linguaxe escrita; as discalculias; as alteracións no desenvolvemento da linguaxe por privación social e as asociadas a contextos multiculturais e plurilingüismo; os trastornos da fluidez da fala; as afasias e os trastornos asociados; as disartrias; as disfonías; as disglosias; as alteracións da linguaxe no avellentamento e os trastornos dexenerativos; as alteracións da linguaxe e a comunicación en enfermidades mentais; o mutismo e as inhibicións da linguaxe; as alteracións das funcións orais non verbais: deglución atípica, disfagia e alteracións tubáricas.
A11	Redactar un informe de avaliación logopédica.

A12	Realizar unha avaliación tras a intervención.
A13	Coñecer os principios xerais de la intervención logopédica.
A14	Coñecer as funcións da Intervención logopédica: prevención, educación, reeducación, rehabilitación e tratamento.
A16	Coñecer as características diferenciais da intervención logopédica nos ámbitos familiar, escolar, clínico-sanitario e asistencial.
A22	Saber deseñar, programar e avaliar a actuación logopédica.
A25	Coñecer a organización de institucións educativas, sanitarias e sociais.
A26	Adquirir un coñecemento práctico para a avaliación logopédica.
A27	Realizar a planificación estratéxica da intervención logopédica.
B1	Acceso, selección e xestión das fontes de información relevantes para a práctica profesional.
B22	Traballar de forma autónoma con iniciativa.
B23	Traballar de forma colaborativa.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
Coñecer e integrar os fundamentos metodolóxicos para a investigación en Logopedia.	A9 A10 A11	B22 B23	C5 C6 C7 C8
Coñecer e integrar os fundamentos biolóxicos da Logopedia: a Anatomía e Fisioloxía.	A5 A6 A7 A9 A11 A22	B1	C8
Conocer la clasificación, la terminología y la descripción de los trastornos de la comunicación, el lenguaje, el habla, la voz y la audición y las funciones orales no verbales.	A1 A4 A9 A11		C6 C8
Coñecer e aplicar os modelos, técnicas e instrumentos de avaliación.	A1 A9 A10 A11 A12 A13 A14 A25 A26 A27		

Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.			C4 C5 C6 C7 C8
Coñecer os fundamentos do proceso de avaliación e diagnóstico.	A9 A11 A16 A22		
Coñecer os fundamentos do proceso de avaliación e diagnóstico.	A8 A9 A10 A11		

Contidos	
Temas	Subtemas
Audioloxía	Audioloxía. A función auditiva e as sus alteracions. Audición normal e audición perfecta. Trastornos da audición. Umbral auditivo
Conceptos básicos de acústica aplicados a función auditiva.	El sonido e as sus propiedades. A escala de decibelios. Transmisión do son: reflexión, difracción, interferencia, resonancia, impedancia. Acústica da fala. A consulta de audioloxía: ambiente, equipamento, calibración.
Hipoacusia	Concepto de hipoacusia ou sordeira. Clasificación cuantitativa das hipoacusias. Clasificación topográfica das hipoacusias Clasificación cronolóxica das hipoacusias.
Exploración clínica do oído	Otoscopia. Inspección. Palpación Exploración da trompa de Eustaquio: Proba de Valsalva e Toymbee.
Técnicas de exploración funcional da audición en xóvenes e adultos.	Acumetría Audiometría tonal liminar Enmascaramento Probas supraliminares Reclutamiento Audiometría verbal
Técnicas de avaliación obxectiva da audición.	Impedanciometría. Otoemisións acústicas. Potenciais evocados auditivos do tronco cerebral. Potenciais evocados auditivos de estado estable.
Técnicas de exploración funcional da audición no neno.	Audiometría por observación da conducta Audiometría por reforzo visual Audiometría lúdica Probas de percepción da fala no neno Cuestionarios para pais e educadores

Adaptación protésico-auditiva	Prótesis no implantables. Prótesis implantables. Ayudas técnicas para el niño y el joven hipoacúsico.
Detección e intervención temprana da hipoacusia infantil.	Programas de cribado auditivo neonatal. Concepto de intervención temprana da hipoacusia infantil. A intervención centrada na familia.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Actividades iniciais	A1	2	0	2
Estudo de casos	A7 A8 A9 A12	30	30	60
Proba de resposta múltiple	A6 A8 A9 A10	2	15	17
Sesión maxistral	A6	20	40	60
Atención personalizada		11	0	11
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Actividades iniciais	Presentanse os obxetivos, as competencias da materia e a avaliación das aprendizaxes
Estudo de casos	Sesions de traballo nas que o profesor presenta diferentes casos clínicos co obxecto de discutir as probas necesarias para chegar a un diagnóstico
Proba de resposta múltiple	Un examen tipo test con catro posibles respostas das que só unha é verdadeira
Sesión maxistral	sesions de traballo nas que o profesor presenta os contidos fundamentais dos temas e informa/discute as suas principais fontes documentais

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Cada estudante poderá realizar unha tutoría planificada na que presentará as dúbidas sobre a materia, o estado dos traballos e lecturas previstos e as dificultades xerais que está tendo no seguimento da materia. Esta tutoría individual obrigatoria e complementada coas tutorías a demanda que se poidan producir ao longo do curso. Isto tamén será válido para o alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Estudo de casos	A7 A8 A9 A12	1 examen de casos Elaboración de informe escrito para cada un dos casos obxecto de estudio	30
Proba de resposta múltiple	A6 A8 A9 A10	1 Examen final Examen tipo test de 40 preguntas, con 4 respostas posibles (soamente unha delas é válida).	70
Outros			

Observacións avaliación

Ambos exames son complementarios e o alumno non precisa superar ambos por separado para superar a materia

A asistencia a clases é obrigatoria

O examen de segunda oportunidade constará só de proba de resposta múltiple (100% calificación)

Esta avaliación tamén será válida para o alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia

A realización fraudulenta das probas ou actividades de avaliación, unha vez comprobada, implicará directamente a cualificación de suspenso na convocatoria en que se cometa: o/a estudante será cualificado con "suspenso" (nota numérica 0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto se a comisión da falta se produce na primeira oportunidade como na segunda. Para isto, procederase a modificar a súa cualificación na acta de primeira oportunidade, se fose necesario

Fontes de información

Bibliografía básica

- SALESA E, PERELLÓ E, BONAVIDA A. (2005). Tratado de Audiología.. Barcelona, Masson.
- BESS FH, HUMES LE. (2005). Fundamentos de Audiología.. México, Manual Moderno.
- DOYLE J. (1998). Practical Audiology for Speech-Language Therapists.. Londres, Whurr Publishers Ltd.
- Manrique M; Marco J (2014). Audiología. Madrid , Cyan

Bibliografía complementaria

- JUÁREZ A, MONFORT M. (2001). Algo que decir.. Madrid, Entha Ediciones.
  - BARLET X, GRAS R. (1995). Atención temprana del bebé sordo.. Barcelona, Masson - Fundació "la Caixa";
  - PASIK Y, y cols. (2004). Audioprótesis: enfoque médico, fonoaudiológico y electroacústico. 2º ed.. Buenos Aires, Mutualidad Argentina de Hipoacúsicos.
  - MANRIQUE M, HUARTE A. (2002). Implantes cocleares.. Barcelona, Masson.
  - HERRÁN MARTÍN B (2005). Guía técnica de intervención logopédica en implantes cocleares.. Madrid, Síntesis.
  - (). .
  - MORENO-TORRES SÁNCHEZ I (2004). Fonética y fonología. En: Lingüística para logopedas.. Málaga, Aljibe.
  - PARENTE ARIAS P (2002). Programa galego para a detección da xordeira en período neonatal. Xunta de Galicia, Consellería de Sanidade, Dirección Xeral de Saúde Pública.
  - (). .
- Recursos en línea: "acuaudio"

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Anatomía dos órganos da audición e a linguaxe/652G04001

Fisioloxía dos órganos da audición e a linguaxe/652G04006

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Rehabilitación das deficiencias auditivas/652G04020

Patoloxía da audición. voz e deglución/652G04015

Materias que continúan o temario

Fundamentos de intervención logopédica/652G04005

Fundamentos de avaliación e diagnóstico/652G04010

Estratexias de intervención temperá/652G04025

Intervención logopédica nos trastornos da linguaxe/652G04034

Avaliación de programas de intervención logopédica/652G04038

Traballo de fin de Grao/652G04046

Observacións

"Segundo se recolle nas distintas normativas de aplicación para a docencia universitaria deberase incorporar a perspectiva de xénero nesta materia (usarase linguaxe non sexista, utilizarase bibliografía de autores/as de ambos sexos, propiciarse a intervención en clase de alumnos e alumnas...)." "Traballarse para identificar e modificar prexuízos e actitudes sexistas e influirase na contorna para modificalos e fomentar valores de respecto e igualdade". "Deberanse detectar situacións de discriminación por razón de xénero e proporanse accións e medidas para corrixilas".

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías